

Datum van inontvangstneming : 11/04/2018

Zaak C-174/18

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

5 maart 2018

Verwijzende rechter:

Tribunal de première instance de Liège (rechtbank van eerste aanleg
Luik, België)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

8 februari 2018

Verzoekende partijen:

██████████
████████████████████

Verwerende partij:

Belgische Staat

Tribunal de première instance de Liège – Division Liège

Uitspraak

civiele zaken

21e kamer [Or. 2]

In de zaak:

██████████████████
███
████████████████████

4623 MAGNEE, [OMISSIS],

Verzoekende partijen, in persoon verschenen

Tegen:

BELGISCHE STAAT - FOD FINANCIËN, vertegenwoordigd door de minister voor de Federale Overheidsdienst FINANCIËN [OMISSIS]

4800 VERVIERS, [OMISSIS],

Verwerende partij,

[OMISSIS].

I. PROCEDURE

[OMISSIS],

Gelet op de processtukken in de procedure, die regelmatig is, en met name:

- de door deze kamer gewezen uitspraak van 9 juni 2016 [OMISSIS];
- de niet-ontvankelijkheidsbeschikking van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 29 november 2016 [OMISSIS];
- [OMISSIS].

[OMISSIS].

II. HERHALING VAN DE FEITEN EN VOORGESCHIEDENIS VAN HET GEDING

Verzoekers hebben hun aangifte in de personenbelasting voor het aanslagjaar 2013 ingediend binnen de wettelijke termijn van artikel 305 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 [hierna: „WIB 1992”]. Verzoeker heeft in vak V - punt A, met het opschrift „*Pensioenen*”, rubriek f, met het opschrift „*Andere pensioenen, renten (uitgezonderd omzettingsrenten) en als zodanig geldende kapitalen, afkoopwaarden, enz., die [Or. 3] gezamenlijk belastbaar zijn*”, [OMISSIS], de pensioenen vermeld die hij ontvangt (15 699,57 [EUR] en 14 330,75 [EUR]), en heeft bij punt C, met het opschrift „*Pensioenen van buitenlandse oorsprong (en de desbetreffende kosten)*”, nader aangeduid dat het pensioen van 14 330,75 EUR van Luxemburgse oorsprong is ([OMISSIS]).

Het in vak V [OMISSIS] aangegeven pensioen van 15 699,57 EUR is een pensioen van Belgische oorsprong. Een achterstallig Belgisch pensioen van 5 232,36 EUR over 2011 is aangegeven in rubriek h [OMISSIS] ([OMISSIS]).

Het totaal van de door verzoeker ontvangen pensioenen bedraagt 30 030,32 EUR (zie rubriek g), met het opschrift „*Totaal van rubriek f*”, code 1211-50 [OMISSIS].

Op 7 maart 2014 is ten aanzien van verzoekers een met de door hen aangegeven grondslagen overeenstemmende aanslag vastgesteld voor het aanslagjaar 2013. De belastingvermindering die het gevolg is van de toepassing van de belastingvrije som, alsook de belastingverminderingen voor langetermijnsparen, dienstencheques, energiebesparende uitgaven, inbraak- en brandbeveiliging en giften zijn gedeeltelijk toegerekend op verzoekers pensioen van Luxemburgse oorsprong ([OMISSIS]).

Na de inkomsten van onroerende goederen (1 181,60 [EUR]) en de beroepsinkomsten bestaande uit wedden en lonen van verzoeker (30 030,32 [EUR]), en het tegen het volle tarief belastbare Belgische pensioen (15 699,57 [EUR]) en het vrijgestelde Luxemburgse pensioen (14 330,75 [EUR]) bij elkaar te hebben geteld, kwam het totale belastbare inkomen uit op 31 211,92 EUR voor verzoeker en op 31 596,78 [EUR] voor verzoekster. De op het aanslagbiljet vermelde belasting is berekend als volgt:

<i>„Basisbelasting</i>	11 448,36	11 621,55
<i>Belastingvermindering</i>		
– <i>op de belastingvrije sommen</i>	1 700,00–	1 700,00–
– <i>langetermijnsparen</i>	531,12–	497,05–
– <i>dienstencheques</i>	16,77–	16,98–
– <i>uitgaven energiebesp.</i>	130,64–	132,25–
– <i>beveiliging inbraak, brand</i>	622,62–	630,30–
– <i>giften</i>	31.31–	31.69–
<i>Om te slane belasting</i>	8 415,90	8 613,28
<i>Verm. Verv. Ink., pens., brugpens.</i>	1 349.45–	1 241.87–
<i>Basisbelasting na verminderingen</i>	7 066,45	7 371,41
<i>Verm. voor vrijgest. buitenl. ink</i>	3 022.14–	
<i>Hoofdsom</i>	3 846,31	7 371,41
<i>Afzonderlijk belastbare inkomsten:</i>		
– <i>roerend inkomen</i>		
61,92x15 % =	9,29 [Or. 4]	
– <i>beroepsinkomsten</i>		

	$5\,232,36 \times 36,80\% =$	<u>1\,925,51</u>
<i>Belasting Staat</i>	5\,781,11	7\,371,41
<i>Belastingkrediet energiebesparing</i>	59,98	
<i>Bedrijfsvoorheffing</i>	<u>1\,476,40</u>	<u>9\,046,41</u>
<i>Saldo belasting Staat</i>	4\,244,73	1\,675,40-
<i>Totaal saldo belasting Staat</i>	2\,569,33	
<i>Gemeentebelasting 13 152,52 x 8,5 %</i>		1\,117,96
<i>Saldo</i>	3\,687,29	
<i>Bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid</i>		
<i>Verschuldigd op 32 778,38</i>	375,30	
<i>Reeds ingehouden</i>	<u>285,66</u>	
<i>Saldo bijz. bijdrage</i>	89,64	

TE BETALEN

3 776,93” ([OMISSIS]).

Bij op 26 maart 2014 ontvangen brief hebben verzoekers aangegeven het oneens te zijn met de berekening van de belasting, omdat volgens hen de vrijstelling van verzoekers Luxemburgse pensioen daardoor niet volledig is. Verzoekers betwisten de berekening van de belasting, omdat de belastingdienst de belastingverminderingen heeft afgetrokken van de basisbelasting van 11 448,36 EUR. Daardoor bedraagt de basisbelasting na verminderingen 7 066,45 EUR, waarvan die dienst vervolgens de vermindering voor buitenlandse inkomsten van 3 220,14 EUR heeft afgetrokken. Deze vermindering komt overeen met 22,47 % van de vrijgestelde inkomsten, die 14 330,75 EUR bedragen, en een netto heffing van 14,21 %. Zij achten dit in strijd met de Overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting.

Verzoeker voegt hieraan toe:

„Ik meen dat, wil de vrijstelling effectief zijn, het tarief van 36,68 % moet worden toegepast en 5 256,52 EUR in mindering moet worden gebracht om uit te komen op een hoofdsom van 1 809,93 EUR in plaats van 3 846,31 EUR.

[OMISSIS]. [Or. 5]

Bij beslissing van 25 september 2014 heeft de gewestelijke directeur der directe belastingen te Luik dit bezwaar afgewezen. De gewestelijke directeur heeft zijn afwijzing als volgt gemotiveerd:

„Artikel 155 WIB 1992 bepaalt: „Inkomsten die krachtens internationale overeenkomsten ter voorkoming van dubbele belasting zijn vrijgesteld, komen in aanmerking voor het bepalen van de belasting, maar deze wordt verminderd naar de verhouding tussen de inkomsten die zijn vrijgesteld en het geheel van de inkomsten”.

Tijdens het bezoek van ■■■■ is de berekening van de belasting punt voor punt aan hem uitgelegd.

In circulaire nr. Ci.RH. 331/575.420 van 12.3.2008 wordt tevens toegelicht: „In het Belgische belastingstelsel worden de fiscale tegemoetkomingen die verband houden met de persoonlijke toestand of de gezinstoestand van de belastingplichtige (aftrek van onderhoudsuitkeringen, aanvullende belastingvrije som voor kinderen ten laste, enz.) zowel op de inkomsten van Belgische oorsprong als op de inkomsten van buitenlandse oorsprong toegepast. Indien de persoonlijke toestand of de gezinstoestand waarvan sprake is niet in aanmerking is genomen in het buitenland, gaat een gedeelte van die tegemoetkomingen verloren.

In het geval dat de persoonlijke toestand of de gezinstoestand van de belastingplichtige niet in aanmerking is genomen in het buitenland, wordt een belastingvermindering voor inkomsten van buitenlandse oorsprong toegekend bovenop de vermindering bedoeld in artikel 155 WIB 1992. Het bewijs dient door de belastingplichtige worden geleverd.

In het onderhavige geval is er geen sprake van belastingvoordelen die verband houden met de persoonlijke toestand of de gezinstoestand van de belastingplichtige.

Die voordelen omvatten

- handicap van de belastingplichtige
- kinderen en andere personen ten laste
- onderhoudsuitkeringen
- echtgenoot of echtgenote zonder inkomsten

Die voordelen omvatten niet

- voordelen die verband houden met beleggingen
- inkomensgerelateerde voordelen (beroepskosten, investeringsaftrek)
- voordelen die verband houden met het in dienst hebben van een huisbediende
- voordelen die verband houden met giften aan goede doelen

Wij hebben tevens rekening gehouden met:

het feit dat het totaal van de belasting zoals berekend met toepassing van de vrijstellingsmethode met progressievoorbehoud als bepaald in artikel 155 WIB 92, verhoogd met de in het buitenland verschuldigde belasting op de vrijgestelde inkomsten, niet hoger is dan de belasting die verschuldigd zou zijn indien de inkomsten uitsluitend uit Belgische bronnen afkomstig waren en de desbetreffende belastingen in België verschuldigd waren” ([OMISSIS]). [Or. 6]

Bij verzoekschrift neergelegd ter griffie op 3 december 2014, hebben verzoekers hun bezwaar gehandhaafd tegen met name de berekening van de belasting en de toepassing van de vermindering op een basis die mede het pensioen van Luxemburgse oorsprong omvat - welk pensioen evenwel volledig moet worden vrijgesteld - waardoor zij een gedeelte van dat pensioen en een gedeelte van de belastingvoordelen verliezen. Verzoekers betogen dat deze handelswijze tot een onaanvaardbare discriminatie leidt omdat „*de verschillende door de wetgever voorziene belastingvoordelen verschillende gevolgen hebben naargelang de belastingplichtige uitsluitend over Belgische inkomsten beschikt of, geheel of gedeeltelijk, over vrijgestelde buitenlandse inkomsten*”. Zij beroepen zich op het door de regels van de Europese Unie gewaarborgde vrije verkeer van werknemers en op arrest C-303/12 van 12 december 2013 van het Hof van Justitie van de Europese Unie, dat betrekking heeft op belastingvoordelen die verband houden met de persoonlijke toestand of de gezinstoestand van belastingplichtigen, waarvan zij toepassing op hun zaak verzoeken om zich te kunnen verzetten tegen een belastingregeling van een lidstaat die verschillende gevolgen heeft naargelang de twee leden van het echtpaar beschikken over inkomsten die alleen uit die lidstaat afkomstig zijn dan wel over inkomsten die uit twee verschillende staten afkomstig zijn.

Bij tussenvonnissen van 9 juni 2016 heeft deze kamer van de rechtbank het Hof van Justitie van de Europese Unie verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

„Staat artikel 39 van het Verdrag van de Europese Unie eraan in de weg dat de Belgische belastingregeling, meer bepaald artikel 155 WIB 92, ongeacht of circulaire Ci. RH.331/575.420 van 12 maart 2008 wordt toegepast, ertoe leidt dat verzoekers Luxemburgse pensioenen, die zijn vrijgesteld van belasting krachtens artikel 18 van de tussen België en Luxemburg gesloten Overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting, in aanmerking worden genomen bij de berekening van de Belgische belasting en worden opgenomen in de belastinggrondslag voor de toekenning van de in het WIB 92 bedoelde belastingvoordelen, en dat deze voordelen – zoals de belastingvrije som en de belastingverminderingen voor langetermijnsparen, voor met dienstencheques betaalde prestaties, voor energiebesparende uitgaven in een woning, voor uitgaven ter beveiliging van woningen tegen inbraak of brand en voor verzoekers giften – worden verminderd of lager zijn dan wanneer beide verzoekers inkomsten

van Belgische oorsprong hadden en niet verzoeker maar verzoekster pensioenen van louter Belgische oorsprong had ontvangen?”

Bij beschikking van 29 november 2016 heeft de tiende kamer van het Hof de prejudiciële verwijzing niet-ontvankelijk verklaard. Het Hof achtte zich onvoldoende geïnformeerd over de feitelijke en juridische context van het hoofdgeding, met name over de oorsprong van een pensioen van 15 611, 57 EUR dat verzoeker in het aanslagjaar 2013 heeft ontvangen en waarvan hij tegelijkertijd met het pensioen van Luxemburgse oorsprong van 14 330,75 EUR aangifte heeft gedaan (punt 19 van de beschikking).

Het Hof verwijt deze kamer niet hebben toegelicht waarom de belastingheffing anders zou zijn geweest indien niet verzoeker maar verzoekster een pensioen van uitsluitend Belgische oorsprong zou hebben genoten (punten 20 en 21 van de beschikking).

In punt 22 ervan wordt erop gewezen dat het Hof niet was geïnformeerd over de inhoud van de bepalingen van het WIB 1992 die betrekking hebben op de verminderingen waarop verzoekers recht menen te hebben, en van de bepalingen van circulaire nr. Ci.RH. 331/575.420 van 12 maart 2008 die voorzien in een aanvullende vermindering voor inkomsten die op grond van een internationale [Or. 7] overeenkomst zijn vrijgesteld, bovenop de vermindering van artikel 155 WIB 1992 die voor de berekening van de belasting in het hoofdgeding is toegepast.

III. BESPREKING

Verzoekers vragen deze kamer van de rechtbank om het Hof van Justitie van de Europese Unie te verzoeken om beantwoording van een nieuwe prejudiciële vraag. Zij stellen dat zij slechts 1 810 EUR aan belasting hoeven te betalen in plaats van 3 846 EUR om ten volle te profiteren van de belastingvoordelen op de inkomsten van Belgische oorsprong.

Verzoekers hebben ter ondersteuning van dit verzoek de volgende tabel opgesteld:

	A	B	C	D	E	F
	Verzoekers	Onroerend goed	Pensioen B	Pensioen L	FOD	Tarief
			Opsplitsingen			
Inkomsten 2012 (1)	31 211,92	1 181,60	15 699,57	14 330,75	31 211,92	
Berekening van de belasting (2)	11 448,36	433,40	5 758,52	...	11 448,36	36,6794 %
Belasting berekend op vrijgestelde inkomsten (3)	...					
Basisbelasting (2)-(3)						
(4)	6 191,92				11 448,36	

Belastingvermindering						
op vrijgestelde sommen	-1 700,00	-64,36	-855,10	-780,54	-1 700,00	
Langetermijnsparen	-531,12	-20,11	-267,15	-243,86	-531,12	
Dienstencheques	-16,77	-0,63	-8,44	-7,70	-16,77	
Uitg. Energiebesp.	-130,64	-4,95	-65,71	-59,98	-130,64	
Beveiliging	-622,62	-23,57	-313,18	-258,87	-622,62	
Giften	<u>-31,31</u>	<u>-1,19</u>	<u>-15,75</u>	<u>-14,38</u>	<u>-31,31</u>	
Subtotaal verminderingen:						
(5)	-3 032,46	-114,81	-1 525,33	-1 392,33	-3 032,46	
Verm. voor verv. ink.						
Pens. (6)	<u>-1 349,45</u>		<u>-678,77</u>	<u>-643,97</u>	<u>-1 349,45</u>	
Totaal verminderingen (5)+						
(6) (7)	-4 381,91	-114,81	-2 204,10	...	-4 381,91	
Nieuwe belasting (4)-(7)						
(8)	1 810,01	318,59	3 554,42	3 220,14	7 066,45	
Verm. voor buitenl. ink.						
vrijst. (9)		-318,59	-3 554,42	-3 220,14	-3 220,14	
Hoofdsom (8)-(9) (10)	1 810,01				3 846,31	
Verschil tussen het standpunt van de echtgenoten ██████████ en het standpunt van de FOD:...						

[Or. 8] De rechtbank wenst de hiaten op te vullen die het Hof van Justitie hebben belet hem een nuttig antwoord te verschaffen om met volledige kennis van zaken over het onderhavige geding te kunnen beslissen, meer bepaald met kennis van de aard van de betrokken belastingvoordelen, de precieze regels voor de berekening ervan en de wijze waarop verminderingen worden toegepast op de in de bronstaat ontvangen inkomsten, het verband ervan met de persoonlijke toestand en de gezinstoestand van verzoekers, en de desbetreffende relevante nationale bepalingen.

Toepasselijke verdragsbepalingen

De Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en [het Groothertogdom] Luxemburg tot het vermijden van dubbele belasting is gesloten op 17 september 1970.

Artikel 18 ervan, gewijd aan en met het opschrift „Pensioenen”, luidt:

„§3 [...] pensioenen en andere soortgelijke beloningen verkregen uit Luxemburg en betaald aan een verblijfhouder van België [zijn] niet-belastbaar in België indien die betalingen voortvloeien uit bijdragen, storting of verzekeringspremies gestort aan een aanvullend pensioenstelsel door de verkrijger of voor zijn rekening, of uit storting door de werkgever aan een

intern stelsel, en indien die bijdragen, stortingen of verzekeringspremies werkelijk aan belastingheffing in Luxemburg zijn onderworpen”.

Artikel 23, § 2, 1°, van de Overeenkomst bepaalt:

„Met betrekking tot verblijfhouders van België wordt dubbele belasting op de volgende wijze voorkomen:

1° inkomsten afkomstig uit Luxemburg met uitzondering van de in 2° en 3° bedoelde inkomsten en in Luxemburg gelegen bestanddelen van het vermogen, die volgens de voorgaande artikelen in die Staat belastbaar zijn, zijn in België vrijgesteld van belastingen. Die vrijstelling beperkt niet het recht van België om met de aldus vrijgestelde inkomsten en bestanddelen van het vermogen rekening te houden bij de bepaling van het tarief van zijn belastingen”.

Toepasselijke Belgische bepalingen

Artikel 155 WIB 92 luidt als volgt:

„Inkomsten die krachtens internationale overeenkomsten ter voorkoming van dubbele belasting zijn vrijgesteld, komen in aanmerking voor het bepalen van de belasting, maar deze wordt verminderd naar de verhouding tussen de inkomsten die zijn vrijgesteld en het geheel van de inkomsten.

Dit is eveneens het geval voor:

- inkomsten vrijgesteld krachtens andere internationale verdragen of akkoorden, voor zover zij een clause van progressievoorbehoud bevatten;*
- [OMISSIS]. [Or. 9]*

Wanneer een gemeenschappelijke aanslag wordt gevestigd, wordt de vermindering per belastingplichtige op zijn totale netto-inkomen berekend.”

Circulaire nr. Ci.RH 331/575.420 van 12 maart 2008 vermeldt in de inleiding ervan:

„1. In het Belgische belastingstelsel worden de fiscale tegemoetkomingen die verband houden met de persoonlijke toestand of de gezinstoestand van de belastingplichtige (aftrek van onderhoudsuitkeringen, aanvullende belastingvrije som voor kinderen ten laste, enz.) zowel op de inkomsten van Belgische oorsprong als op de inkomsten van buitenlandse oorsprong toegepast. Indien de persoonlijke toestand of de gezinstoestand waarvan sprake is niet in aanmerking is genomen in het buitenland, gaat een gedeelte van die tegemoetkomingen verloren.

Nederland paste een vrijstellingsmethode met progressievoorbehoud toe die gelijkaardig is als die welke in België wordt gebruikt. In zijn arrest C-385/00 van 12 december 2002 inzake F.W.L. de Groot, een ingezetene van Nederland, heeft

het Hof van Justitie van de Europese Unie evenwel geoordeeld dat die vrijstellingsmethode strijdig was met de reglementering inzake het vrij verkeer van personen binnen de EU.

België werd door de Europese Commissie verzocht de Belgische fiscale bepalingen inzake de toepassing van de vrijstellingsmethode met progressievoorbehoud in het kader van ‚de belasting van de inkomsten van natuurlijke personen’, in overeenstemming te brengen met de verplichtingen die voortvloeien uit de artikelen 18 [EG], 39 [EG], 43 [EG] en 56 [EG] en de artikelen 28, 31 en 40 van de EER-Overeenkomst.

De volgende oplossing is aangenomen: in de gevallen waarin de persoonlijke toestand of de gezinstoestand van de belastingplichtige niet in aanmerking is genomen in het buitenland, zal bovenop de in [artikel] 155 WIB 92 vermelde vermindering, nog een belastingvermindering voor inkomsten van buitenlandse oorsprong worden verleend.

Die bijkomende vermindering zal echter slechts worden verleend indien het totaal van de belasting zoals berekend onder toepassing van de vrijstellingsmethode met progressievoorbehoud als bepaald in artikel 155 WIB 92, verhoogd met de in het buitenland verschuldigde belasting op de vrijgestelde inkomsten, hoger is dan de belasting die zou verschuldigd zijn geweest indien de inkomsten uitsluitend uit Belgische bronnen afkomstig waren en de erop betrekking hebbende belastingen in België verschuldigd waren.

Die vermindering stemt overeen met het verschil tussen de Belgische inkomstenbelasting (berekend met toepassing van de vrijstellingsmethode met progressievoorbehoud zoals thans opgenomen in artikel 155 WIB 92), verhoogd met de belasting van dezelfde aard die verschuldigd is op de inkomsten van buitenlandse oorsprong, en de belasting die zou verschuldigd zijn geweest indien de inkomsten uitsluitend uit Belgische bronnen afkomstig waren en de erop betrekking hebbende belastingen in België verschuldigd waren.

Om het bedrag van de bijkomende vermindering te vast te stellen, is het dus nodig de belasting te berekenen die zou zijn verschuldigd indien de inkomsten uitsluitend uit Belgische bronnen afkomstig waren en de erop betrekking hebbende belastingen in België verschuldigd waren.

2. In afwachting van een aanpassing van de Belgische wetgeving in de zin van het voorgaande, moet deze vermindering worden toegepast onder de voorwaarden en binnen de grenzen die in deze circulaire zijn gesteld.”

Artikel 131 WIB 1992 inzake belastingvrije sommen luidt:

„Het basisbedrag van de belastingvrije som is gelijk aan: [Or. 10]

[Dit artikel beschrijft de berekeningswijze van de belastingvrije som waarvan het bedrag varieert naargelang van het belastbare inkomen, en die wordt verhoogd wanneer de belastingplichtige een handicap heeft]

[OMISSIS].”

De belastingverminderingen voor langetermijnsparen zijn geregeld in artikel 145/1, WIB 1992, dat bepaalt:

„Binnen de grenzen en onder de voorwaarden bepaald in de artikelen 145/2 tot 145/16 wordt een belastingvermindering verleend die wordt berekend op de volgende uitgaven die tijdens het belastbare tijdperk werkelijk zijn betaald:

1° als in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a tot c, bedoelde persoonlijke bijdragen en premies die worden betaald door de werkgever via inhouding op de bezoldigingen van de werknemer of door de onderneming via inhouding op de bezoldigingen van de bedrijfsleider zonder dienstverband;

2° als bijdragen van een aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood die de belastingplichtige tot uitvoering van een individueel gesloten levensverzekeringscontract definitief in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte heeft betaald voor het vestigen van een rente of van een kapitaal bij leven of bij overlijden;

3° als betalingen voor de aflossing of wedersamenstelling van een hypothecaire lening die is aangegaan om een in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte gelegen woning, andere dan de eigen woning van de belastingplichtige, te bouwen, te verwerven of te verbouwen;

4° als betalingen in geld voor aandelen [...]

5° als betalingen voor het pensioensparen.”

De verminderingen voor uitgaven betaald met dienstencheques zijn geregeld in artikel 145/21 WIB 1992, dat luidt: **[Or. 11]**

„Onder de voorwaarden bepaald in artikel 145/22, wordt een belastingvermindering verleend die wordt berekend op de uitgaven tot ten hoogste 920 EUR die geen beroepskosten zijn en die tijdens het belastbaar tijdperk werkelijk zijn betaald voor prestaties, te verrichten door een werknemer in het kader van plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen of voor prestaties betaald met dienstencheques [OMISSIS], andere dan sociale dienstencheques.”

De verminderingen voor energiebesparende uitgaven in een woning zijn geregeld in artikel 145/24 WIB 1992, dat bepaalt:

„§ 1. De verminderingen voor energiebesparende uitgaven die in 2011 en 2012 werden betaald en overeenkomstig de voor die uitgaven geldende bepalingen

kunnen worden overgedragen naar de drie belastbare tijdperken volgend op dat waarin de uitgaven werkelijk zijn gedaan, worden verleend binnen de in deze paragraaf vermelde begrenzings en modaliteiten.

[begrenzings en modaliteiten voor de berekening van de belastingvermindering]

[OMISSIS]

In geval van een gemeenschappelijke aanslag wordt de belastingvermindering evenredig omgedeeld in functie van het overeenkomstig artikel 130 belaste inkomen van elk der echtgenoten ten opzichte van de som van de overeenkomstig artikel 130 belaste inkomens van de beide echtgenoten.

[OMISSIS]

§ 2. [...]

§ 3. Een belastingvermindering wordt verleend voor de interesten die betrekking hebben op leningovereenkomsten als bedoeld in artikel 2 van de economische herstelwet van 27 maart 2009.

De belastingvermindering bedraagt 30 % van de interesten die werkelijk werden gedragen tijdens het belastbaar tijdperk na aftrek van de tussenkomst van de Staat bedoeld in artikel 2 van de economische herstelwet van 27 maart 2009.

De belastingvermindering is niet van toepassing op de interesten:

- a) die in aanmerking werden genomen als werkelijke beroepskosten; [Or. 12]*
- b) waarvoor de toepassing van de artikelen 14, 526, § 1, of 539, of van een gewestelijke belastingvermindering of een gewestelijk belastingkrediet werd gevraagd*

In geval van een gemeenschappelijke aanslag wordt de belastingvermindering evenredig omgedeeld in functie van het overeenkomstig artikel 130 belaste inkomen van elk der echtgenoten ten opzichte van de som van de overeenkomstig artikel 130 belaste inkomens van de beide echtgenoten.

[OMISSIS].”

De verminderingen voor uitgaven ter beveiliging van woningen tegen inbraak of brand worden geregeld in artikel 145/31 WIB 1992, dat luidt:

„Een belastingvermindering wordt verleend voor de uitgaven die tijdens het belastbare tijdperk werkelijk zijn betaald voor de beveiliging van een woning tegen inbraak of brand waarvan de belastingplichtige eigenaar, bezitter, erfpachter, opstalhouder, vruchtgebruiker of huurder is.

De belastingvermindering is niet van toepassing op uitgaven die:

- a) *in aanmerking genomen zijn als werkelijke beroepskosten;*
- b) *recht geven op de in artikel 69 bedoelde investeringsaftrek;*
- c) *in aanmerking komen voor de toepassing van de artikelen 145/[24, 145/25] of 145/[30].*

De belastingvermindering is gelijk aan 30 % van de in het eerste lid bedoelde uitgaven.

Het totaal van de belastingvermindering mag per belastbaar tijdperk niet meer dan 500 EUR per woning bedragen.

In geval van een gemeenschappelijke aanslag wordt de belastingvermindering evenredig omgedeeld in functie van het overeenkomstig artikel 130 belaste inkomen van elk der echtgenoten ten opzichte van de som van de overeenkomstig artikel 130 belaste inkomens van de beide echtgenoten.

[OMISSIS].”

De verminderingen voor giften zijn geregeld in artikel 145/33 WIB 1992, dat bepaalt:

„§ 1. Er wordt een belastingvermindering verleend voor de volgende in het belastbaar tijdperk werkelijk betaalde uitgaven:

1° giften in geld:

- a) *aan [OMISSIS] [Or. 13] [OMISSIS] [universiteiten, hogescholen en erkende academische ziekenhuizen] of aan gelijkwaardige instellingen uit een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte;*
- b) *aan koninklijke academiën, [OMISSIS] [en aan erkende instellingen voor wetenschappelijk onderzoek] of aan gelijkwaardige instellingen uit een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op een vergelijkbare wijze zijn erkend, uitgezonderd de instellingen die rechtstreeks verbonden zijn met een politieke partij of lijst;*
- c) *aan openbare centra voor maatschappelijk welzijn;*
- d) *aan [OMISSIS] erkende culturele instellingen [OMISSIS];*
- e) *aan [erkende] instellingen die de oorlogsslachtoffers, de mindervaliden, de bejaarden, de beschermde minderjarigen of de behoeftigen bijstaan [OMISSIS] of aan gelijkwaardige instellingen uit een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op een vergelijkbare wijze zijn erkend;*
- f) *aan het Rode Kruis van België of aan een nationale afdeling van het Rode Kruis in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, aan de*

Koning Boudewijnstichting, aan het Europees Centrum voor Vermiste en Seksueel Uitgebuite Kinderen - België - Stichting naar Belgisch recht, aan het Paleis voor Schone Kunsten, aan de Koninklijke Muntshouwborg, en aan het Nationaal Orkest van België;

g) aan [OMISSIS] instellingen voor hulpverlening aan slachtoffers van rampen [OMISSIS] die hiertoe zijn erkend [OMISSIS] of aan gelijkwaardige instellingen uit een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op een vergelijkbare wijze zijn erkend;

h) aan beschutte werkplaatsen die, ter uitvoering van de wetgeving betreffende de sociale reclassering van de mindervaliden, opgericht of erkend zijn door de gewestregering of door de bevoegde instelling of aan gelijkwaardige instellingen uit een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op een vergelijkbare wijze zijn erkend;

i) aan instellingen die zich bezighouden met het natuurbehoud of de bescherming van het leefmilieu en die als dusdanig erkend zijn [OMISSIS] of aan gelijkwaardige instellingen uit een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op een vergelijkbare wijze zijn erkend; [Or. 14]

j) aan instellingen die het behoud of de zorg voor monumenten en landschappen ten doel hebben, waarvan het invloedsgebied het gehele land, één van de gewesten of de Duitstalige Gemeenschap bestrijkt en die [OMISSIS] erkend zijn of aan gelijkwaardige instellingen uit een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op een vergelijkbare wijze zijn erkend;

k) aan VZW's waarvan het doel erin bestaat dierenasielen te beheren, die [OMISSIS] erkenning hebben gekregen [OMISSIS] of aan gelijkwaardige verenigingen uit een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op een vergelijkbare wijze zijn erkend;

l) aan instellingen die zich bezig houden met duurzame ontwikkeling [OMISSIS] en die als dusdanig erkend zijn [OMISSIS] of aan gelijkwaardige instellingen uit een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op een vergelijkbare wijze zijn erkend;

2° giften in geld aan instellingen voor hulpverlening aan ontwikkelingslanden die als dusdanig erkend zijn [OMISSIS] of aan gelijkwaardige instellingen uit een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op een vergelijkbare wijze zijn erkend;

3° giften in geld aan [OMISSIS] erkende verenigingen en instellingen die hulp verlenen aan slachtoffers van zeer grote industriële ongevallen of aan gelijkwaardige verenigingen of instellingen uit een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte die op een vergelijkbare wijze zijn erkend;

4° giften aan Rijksmusea en, op voorwaarde dat de giften voor hun musea worden bestemd, giften aan Gemeenschappen en Gewesten, provincies, gemeenten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn:

- a) ofwel in geld;*
- b) ofwel in de vorm van kunstwerken [OMISSIS].*

De belastingvermindering voor de in het eerste lid vermelde giften wordt verleend op voorwaarde dat zij ten minste 25 EUR bedragen en blijken uit een kwijtschrift van de begiftigde.

De belastingvermindering is gelijk aan [45 %] van de werkelijk gedane giften.

Het totale bedrag van de giften waarvoor de vermindering wordt verleend mag per belastbaar tijdperk niet meer bedragen dan [10 %] van het totale netto-inkomen, met uitsluiting van de inkomsten die overeenkomstig artikel 171 worden belast, noch meer bedragen dan [250 000 EUR].

In geval van een gemeenschappelijke aanslag wordt de belastingvermindering evenredig omgedeeld in functie van het overeenkomstig artikel 130 belaste inkomen van elk der echtgenoten ten opzichte van de som van de overeenkomstig artikel 130 belaste inkomens van de beide echtgenoten.

[OMISSIS] [Or. 15]

[OMISSIS]”

Toepassing

Verzoekers zijn het er niet mee eens dat de vrijgestelde buitenlandse inkomsten bij de berekening van hun Belgische belasting worden opgenomen in de belastinggrondslag voor de toekenning van de in het WIB 1992 bedoelde belastingvoordelen. Dit is in strijd is met het begrip „vrijstelling” als zodanig – waarop het progressievoorbehoud de enige uitzondering vormt – alsook met de vrijheid van vestiging en het vrij verkeer van werknemers, aangezien de op verzoeker toepasselijke Belgische belastingregeling hem nadeliger behandelt omdat hij naast zijn Belgische pensioen een pensioen van Luxemburgse oorsprong ontvangt.

Verzoekers zijn van mening dat artikel 155 WIB 1992 vóór de artikelen 131 en 147 WIB 1992 moet worden toegepast. **[Or. 16]**

Het onderhavige geding draait rond de wijze waarop de Belgische belasting wordt berekend. De belastingdienst bepaalt immers eerst de belasting op het totale inkomen – inclusief de inkomsten uit buitenlandse bronnen – tegen het progressieve tarief, en brengt op dit resultaat vervolgens het gedeelte in mindering dat naar verhouding betrekking heeft op de buitenlandse inkomsten, waarbij de

belastingverminderingen naar evenredigheid worden toegerekend aan de vrijgestelde buitenlandse inkomsten. Het is bij die opsplitsing dat verzoeker een gedeelte van het voordeel van de verminderingen verliest en dat zijn – in beginsel vrijgestelde – inkomsten van buitenlandse oorsprong fiscaal worden getroffen.

Verzoekers formuleren deze grief anders:

„De belastingdienst moet het tarief (dat voortvloeit uit artikel 155 WIB 1992) uitsluitend toepassen op de belastbare inkomsten. Waarom immers belasting berekenen over vrijgestelde inkomsten die, per definitie, geen belasting kunnen genereren? Het is nog ongepast om hieraan belastingverminderingen toe te rekenen, wetende dat deze gedeelten van de verminderingen verloren gaan.”

Dit blijkt reeds uit het onderzoek van verzoekers' berekeningsnota betreffende het litigieuze aanslagjaar, aangezien zij op hun wereldwijde inkomen zijn belast en de belastingvrije som en de belastingverminderingen voor langetermijnsparen, dienstencheques, energiebesparende uitgaven, inbraak- en brandbeveiliging, en giften gedeeltelijk zijn toegerekend aan verzoekers pensioen van Luxemburgse oorsprong ([OMISSIS]).

De Belgische Staat stelt dat:

„de verminderingen voor langetermijnsparen, dienstencheques, energiebesparende uitgaven, inbraak- en brandbeveiliging, en giften worden berekend over het totaal van de Belgische en buitenlandse inkomsten van de echtgenoten. Zij worden in hun geheel toegepast na de berekening van de basisbelasting van verzoekers, zoals het geval zou zijn indien de echtgenoten uitsluitend Belgische inkomsten genoten. [...]. Het bedrag van de basisbelasting na verminderingen van elk der verzoekers is dus gelijk aan de bedragen die worden berekend op de inkomsten van elk in België wonend echtpaar dat uitsluitend Belgische inkomsten heeft” ([OMISSIS]).

Deze methode is problematisch omdat zij ertoe leidt dat buitenlandse inkomsten, die in dit stadium van de berekening van de totale belastinggrondslag moeten worden vrijgesteld, hetzelfde worden behandeld als – belastbare – Belgische inkomsten, tegen een tarief dat wordt bepaald door de totale wereldwijde inkomsten van verzoeker, zelfs als die gedeeltelijk zijn vrijgesteld.

In het arrest van 12 september 2002, De Groot/Nederland (C-385/00), heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie als volgt geoordeeld:

„Artikel 48 EG-Verdrag (thans, na wijziging, artikel 39 EG) staat in de weg aan een regeling als bedoeld in het hoofdgeding, die al dan niet is overgenomen in een overeenkomst ter voorkoming van dubbele belastingheffing, op grond waarvan een belastingplichtige voor de berekening van zijn inkomstenbelasting in de woonstaat een deel van het profijt van zijn belastingvrije som en van zijn persoonlijke fiscale tegemoetkomingen verliest doordat hij in het betrokken jaar ook in een andere lidstaat inkomsten heeft verworven, waarvoor hij aldaar is

belast zonder dat daarbij zijn persoonlijke en gezinssituatie in aanmerking is genomen.” [Or. 17]

De circulaire die de belastingdienst naar aanleiding van het voornoemde arrest De Groot heeft uitgevaardigd op 12 maart 2008, nadat de Europese Commissie België in gebreke had gesteld, voorziet in een extra vermindering ten belope van het verschil tussen de Belgische belasting op het inkomen (berekend overeenkomstig de methode van vrijstelling met progressievoorbehoud, zoals deze thans is opgenomen in artikel 155 WIB 1992), verhoogd met de belasting van dezelfde aard die verschuldigd is op de inkomsten van buitenlandse oorsprong, en de belasting die verschuldigd was geweest indien de inkomsten uitsluitend uit Belgische bronnen afkomstig waren. De in casu aan de orde zijnde belasting is berekend met toepassing van deze circulaire.

Bij een op 31 mei 2012 in een andere zaak gewezen vonnis [OMISSIS] heeft de onderhavige kamer van de rechtbank het Hof van Justitie de volgende prejudiciële vraag gesteld in een geding waarin werd opgekomen tegen de wijze van berekening van de Belgische belasting, die tot gevolg had dat een in Duitsland werkende advocaat die in België woonde en vader was van twee kinderen te zijnen laste, niet de belastingvoordelen kon genieten die verband hielden met zijn persoonlijke en gezinssituatie:

„Staat artikel 39 [EG, thans artikel 45 VWEU] eraan in de weg dat de Belgische belastingregeling, meer bepaald de artikelen 155 en 134, lid 1, tweede alinea, van het WIB 92, ongeacht of de omzendbrief van 12 maart 2008 (Ci. RH. 331/575.420) wordt toegepast, ertoe leidt dat het krachtens artikel [14] van de Overeenkomst tussen Duitsland en België tot het vermijden van dubbele belasting vrijgestelde Duitse arbeidsinkomen van verzoeker bij de berekening van de Belgische belasting in aanmerking wordt genomen, in de belastinggrondslag voor de toekenning van de in het WIB 92 bedoelde belastingvoordelen wordt opgenomen en de aan dit vrijgestelde arbeidsinkomen verbonden voordelen, zoals de belastingvrije som wegens verzoekers gezinssituatie, worden verminderd of lager zijn dan wanneer beide verzoekers inkomsten uit Belgische bron hadden en niet verzoeker maar verzoekster het hoogste inkomen had, terwijl verzoeker in Duitsland als alleenstaande over zijn arbeidsinkomen wordt belast en daar niet alle belastingvoordelen kan genieten die verband houden met zijn persoonlijke situatie en gezinssituatie waarmee de Duitse fiscus slechts ten dele rekening houdt?”

Bij arrest van 12 december 2013 heeft het Hof van Justitie deze vraag als volgt beantwoord:

„Artikel 49 VWEU dient aldus te worden uitgelegd dat het zich verzet tegen de toepassing van een belastingregeling van een lidstaat als die welke in het hoofdgeding aan de orde is, die tot gevolg heeft dat een echtpaar dat in die staat woont en zowel in die staat als in een andere lidstaat inkomsten verwerft, daadwerkelijk een bepaald belastingvoordeel verliest als gevolg van de wijze

waarop dit voordeel wordt aangerekend, terwijl dit echtpaar dat voordeel wel zou krijgen indien de echtgenoot met de hoogste inkomsten niet zijn volledig inkomen in een andere lidstaat zou verwerven.”

In het licht van het arrest waarin zijn vraag is beantwoord, moet de verwijzende rechter garanderen dat de belastingplichtigen daadwerkelijk het belastingvoordeel kunnen genieten waarop zij als gevolg van hun persoonlijke toestand en gezinstoestand recht hebben, ongeacht welke afspraken de lidstaten onderling hebben gemaakt over hun verplichting om ervoor te zorgen dat deze belastingvoordelen volledig en in hun geheel worden toegepast. **[Or. 18]**

Hoewel er in het onderhavige geval geen sprake is van belastingvoordelen die verband houden met de persoonlijke toestand of de gezinstoestand van verzoekers, merkt de verwijzende rechter op dat de vrijstellingsmethode van de op 17 september 1970 tussen België en Luxemburg gesloten Overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, verlangt dat de pensioenen die volgens deze Overeenkomst slechts in de bronstaat kunnen worden belast op grond van artikel 18, § 2, volledig van belasting worden vrijgesteld door de woonstaat, zoals blijkt uit artikel 23 van deze Overeenkomst.

Deze Overeenkomst erkent weliswaar het progressievoorbehoud als uitzondering op het beginsel van volledige vrijstelling in de woonstaat, maar zij erkent enkel deze uitzondering. Dit betekent dat de vrijgestelde buitenlandse inkomsten uitsluitend in aanmerking worden genomen voor de berekening van het belastingtarief dat van toepassing is op de andere inkomsten (van nationale oorsprong), die in België belastbaar zijn, zonder dat in dit kader enige andere mogelijkheid bestaat om af te doen aan specifiek in het Belgisch belastingrecht bestaande aftrekmogelijkheden waarop verzoeker aanspraak kan maken, zoals de belastingvermindering als gevolg van de belastingvrije som (artikel 131 WIB 1992) en de belastingverminderingen voor langetermijnsparen (artikel 145/1 WIB 1992), voor met dienstencheques betaalde prestaties (artikel 145/21 WIB 1992), voor energiebesparende uitgaven in een woning (artikel 145/24 WIB 1992), voor uitgaven ter beveiliging van woningen tegen inbraak of brand (artikel 145/31 WIB 1992), en voor giften (artikel 145/33 WIB 1992).

De toepassing van de circulaire, die in een aanvullende belastingvermindering voorziet bij buitenlandse inkomsten, houdt in feite in dat de vrijstellingsregeling wordt vervangen door een mechanisme van toerekening, waarin de Belgisch-Luxemburgse Overeenkomst tot het vermijden van dubbele belastingheffing niet voorziet.

Gelet op een en ander is het ter beslechting van het onderhavige geding noodzakelijk om het Hof van Justitie van de Europese Unie te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

[OMISSIS]. [tekst van de prejudiciële vraag die hieronder wordt herhaald]
[Or. 19]

IV. OP DIE GRONDEN

Verzoekt het Tribunal, in een uitspraak op tegenspraak,

[OMISSIS]

alvorens recht te spreken, het Hof van Justitie van de Europese Unie om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

„Staat artikel 39 van het Verdrag van de Europese Unie¹ eraan in de weg dat de Belgische belastingregeling, meer bepaald artikel 155 WIB 92, ongeacht of circulaire Ci. RH.331/575.420 van 12 maart 2008 wordt toegepast, ertoe leidt dat verzoekers Luxemburgse pensioenen, die zijn vrijgesteld van belasting krachtens artikel 18 van de tussen België en Luxemburg gesloten Overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting, in aanmerking worden genomen bij de berekening van de Belgische belasting en worden opgenomen in de belastinggrondslag voor de toekenning van de in het WIB 92 bedoelde belastingvoordelen, terwijl zij daarvan vanwege hun door de Overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting beoogde volledige vrijstelling geen deel zouden moeten uitmaken, en dat deze voordelen – zoals de belastingvrije som en de belastingverminderingen voor langetermijnsparen, voor met dienstencheques betaalde prestaties, voor energiebesparende uitgaven in een woning, voor uitgaven ter beveiliging van woningen tegen inbraak of brand, en voor verzoekers giften – gedeeltelijk verloren gaan, worden verminderd, of lager zijn dan wanneer verzoekers beide inkomsten van Belgische oorsprong hadden die in België belastbaar en niet vrijgesteld zijn en derhalve alle belastingvoordelen kunnen absorberen?”

[OMISSIS]

¹ Nvdv: waarschijnlijk is hier artikel 39 EG (thans artikel 45 VWEU) bedoeld.